

Op 16 maart jl. werd in Delft een thema-diskussie-avond gehouden over 'wetgeving en pedoseksualiteit'.

Aanleiding was de aanbieding van de bij OK-lezers inmiddels overbekende COC-petitie over de leeftijdsgrenzen. Van het COC was aanwezig Jan Schuijjer (bestuurskommissie wetgeving), van Martijn [REDACTED] JVE; verder werd aan de discussie deelgenomen door Ron Erades van de Delftse Jeugd- en Zedenpolitie, en Herman van de NVSH-landelijke werkgroep pedofilie. Jan Schuijjer schetste de geschiedenis van de leeftijdsgrenzenkwestie v.n.a. de tweede wereldoorlog, toegespitst op de artikelen 248bis (afgeschaft in 1971) en 247 WvS. Een belangrijk onderdeel van die geschiedenis is net werk dat in de jaren-'0 is verricht door de commissie-Melai, en dat uiteindelijk in 1985 leidde tot het bekende wetsvoorstel van Kortnals Altes om de algemene leeftijdsgrens tot 12 jaar te verlagen - een voorstel dat snel werd ingetrokken na negatieve reacties van met name de pers. Omdat het COC bang was dat een belangrijke kans om iets aan de wetgeving in positieve zin te doen, voorbij zou gaan, kwam zij met het voorstel van de petitië. De leeftijdsgrens wordt daarin genadhaafd op 16 jaar; maar er worden expliciet in de wet een aantal strafuitsluitingsgronden genoemd.

Hoewel in de loop der jaren het aantal veroordelingen op grond van art. 247 met 90% is gedaald, wijst alles momenteel op een strakker beleid bij politie en justitie. Zo heeft een soort landelijk oeraad van chefs van jeugd- en zedenpolitie de petitië niet ondersteund, er worden minder zaken direct door de politie "aigenandeld" (d.w.z. opgelost d.m.v. gesprekken en zonder aangittes) dan enige jaren terug, en beveelt de werkgroep kinderporno van het ministerie van justitie aan om in elke 247-zaak zo snel mogelijk over te gaan tot nuiszoeking met het oog op foto's als steunbewijs.

[REDACTED] JVE ging uitgebreid in op de constructie van de strafuitsluitingsgronden. Er is daarbij sprake van een feitelijke omkering van de bewijslast; de politie is nog steeds gehouden een onderzoek in te stellen als er aangitte wordt gedaan. De betrokken oudere moet net maar voor elkaar zien te krijgen dat zijn (haar) vernaal wordt geloofd door de rechter. Hij zou net betreuren als er in ons strafrecht meer gewerkt zou gaan worden met strafuitsluitingsgronden. De bekende: noodweer en afwezigheid van alle schuld, hebben betrekking op situaties waarin sprake is van grote schade die een andere partij is toegebracht. B

In de publiciteit rond de petitië wordt sterk gesuggereerd dat net gaat om 12 tot 16-jarigen. Melai bijvoorbeeld 'riep' in Trouw: "Het gaat hier niet om kleuters" - maar daar gaat het zeker óók om, getuige de zaak tegen de Rotterdamse woongroep. Kleine kinderen werden plotseling, en met veel machtsvertoon, bij hun ouders/verzorgers weggenaald. Politie-optreden is vrijwel altijd een voor het kind schadelijke zaak.

Martijn zou net betreuren als niet een stap gezet zou gaan worden in het doen verdwijnen van het criterium 'seksualiteit' bij de strafbaarstelling, en verwijt daarom het COC een onprincipiele stellingname.

Het noord van de Delftse Jeugd- en Zedenpolitie, Ron Erades, benaderde de zaak van een geheel andere kant en betoogde dat de grens absoluut op 16 jaar moet blijven liggen. Kinderen tussen 12 en 16 jaar zijn zodanig bezig met hun seksuele ontwikkeling dat inmenging daarin van buiten (bijv. konfrontatie met seksuele handelingen van een man van 50 à 60 jaar (sic, jo)) heel onjuist is.

De 'handelingen' van kinderen onder elkaar neopen volgens nem nelemaal niets met seks te maken, maar guden op een lichamelijke ontdekkingsreis. Als ouderen helpen gaat net allemaal veel te snel.

Ook de politiefunktionaris vond net COC-voorstel een griezelige zaak, ook al vanwege de omgekeerde bewijslast. De politie zou dan de schadelijke gevolgen voor net kind moeten gaan oewijzen (...?!); die gevolgen kunnen zich overigens ook neel goed pas op latere leeftijd openbaren. Bovendien is de recnter onafankelijk, dus die noeit geen straf op te leggen. Kortom, handnaving van de bestaende praktijk.

De NVSH-werkgroep pedofilie stelt zich in grote lijnen acnter de principiele stellingname van Martijn. De NVSH bestrijgt overwicht van volwassenen op kinderen, bijvoorbeeld in verboden van allerlei aard. Ze ondersteunt de COC-petitie slechts in net besef dat net een kleine stap in de goede richting is. Anders dan Erades vindt, denken, ook nier in Nederland, kinderen wel degelijk aan seks. (reactie uit de zaal: de wetgever noemt net ook seks, dus...)

Jan Schuijjer verdedigt de petitie met een aantal argumenten. Allereerst spreekt de petitie zelf nelemaal niet over 12 tot 16-jarigen, maar "we verwachten net zelfstandig zoeken of onderhouden van kontakten niet bij zeer jonge kinderen."

Hij toont zich verbaasd over Erades' voorstel om de recnter te laten uitmaken of nij (zij) van strafoplegging aziet. Daar schiet de wetgever niets mee op, want de recnter is onainankelijk. In net COC-voorstel krijgt de 'verdachte' wel degelijk een handvat om onschuld te oewijzen. Op net ogenblik worden - ook in niet-strafwaardige gevallen - nog steeds (symbolische) straffen opgelegd.

Wetsaanpassing heeft invloed op de maatsnappelijke ontwikkeling; dat n.a.v. een opmerking van Erades dat pedofilie nog niet maatsnappelijk aanvaard is en je dat niet kan forceren met een wetwijziging.

Het COC is zeker niet onprincipieel bezig. De nota Zeden en Straffen is een ietwat akademisch stuk - misschien is in 2100 gerealiseerd wat daar in staat. Op dit moment bestaat de noodzaak van een stap-voor-stap-strategie; anders gebeurt er niets.

Op opmerkingen vanuit de zaal dat er wel eens tegenstand kan komen van mensen die zich met (seksuele) kindermisandeling bezig houden, verklaart Schuijjer dat net COC-voorstel nelemaal niet spreekt over incest e.d., en dat net voorstel nog niet door iedereen is begrepen. Hij voorziet niet bij voorbaat problemen uit de feministiese noek.

Ten laatste: er zijn ook andere strafuitsluitingsgronden in ons straitrecht, bijvoorbeeld art. 280 WvS, waarbij net verbergen van weggelopen minderjarigen verboden is, tenzij dat gebeurt uit oogpunt van zorgvuldige hulpverlening. In dat geval is er nelemaal geen sprake van schade bij de andere partij. Zo zijn er nog wel meer voorbeelden te geven.

IVE voert aan dat kinderen wel degelijk ~~xxxxx~~ vaak een uitgebreide seksuele belangstelling heopen. Waarom mogen ze wel met allerlei vormen van geweld (bijv. op de TV) worden gekonfronteerd, en niet met seksualiteit?

Het COC-voorstel noudt nog steeds inmenging in privé-relaties in. Stel je voor dat bijv. homoseksualiteit strafbaar wordt gesteld, nzij er sprake is van wederzijds goeavinden, dat beezen moet worden: "Ik zou de eerste zijn om een petitie daartegen op te stellen."

Bovendien kreeert net rechtsongelijkheid. De ene recnter zal je

vernaal eerder een bewijs vinden voor de strafuitsluiting dan de andere. Om 'dwang' en 'geweld' te bewijzen neemt de politie overigens voldoende middelen ter beschikking.

Op het punt van de door de politie te naderen middelen toont Erades zich terughoudend. Hij zou bijvoorbeeld de mogelijkheids om nuiszoeking te doen niet 'soepeler' willen maken. Op het ogenblik kan de politie dat niet zelf besluiten, maar heeft opdracht van de rechter-commissaris nodig. Bij evt. vernoren van en opvang van kinderen moet deskundige hulp worden ingeroepen (vertrouwensarts, psycholoog). Overigens overneerst nog te veel de mening dat uit een contact met de politie ook altijd een strafrechtelijk onderzoek volgt. De opvang van het kind staat bovenaan in het vaandel. Wanneer het gaat om bescherming van pedo's tegen 'terreur', bijv. van ouders of burens, heeft de politie niet veel mogelijkheden, met name ook omdat pedofilie zich nog vrijwel altijd in 'achterkamers' afspeelt. IVE voegt daar aan toe dat je ook niet gauw aangifte zult doen van zulke feiten, omdat je dan ook 'aangifte' doet van je eigen 'ontuigige' handelingen.

Aan het eind van de avond kwam ook nog de emotionaliteit van ouders om de noek kijken. Volgens Erades was daar in de discussie aan voorbijgegaan. In zijn opvatting moet de seksuele opvoeding een zaak van de ouders blijven, en is er geen behoefte aan een ander die zegt: "Laat ik jouw kind ook eens iets leren."

Rechter, zoals IVE en iemand uit de zaal te berde brengen, openheid over wat kinderen zoal zijn of vervelend vinden, en dus een vrijere seksualiteitsbeleving, is een wapen in de strijd tegen mishandeling van kinderen.

Of het daarna ook voorjaar werd - het antwoord daarop laat ik graag aan de lezer over.

JB

A. Op een opmerking van Erades dat pedofilie nog niet maatschappelijk aanvaard is en dat je die aanvaarding niet door een wetgeving kunt forceren, antwoordt Schuyter dat wetsoverschrijdingen wel degehele invloed kunnen hebben op maatschappelijke ontwikkelingen. De afscheffing van art. 242 bis heeft bijvoorbeeld een belangrijke positief gevolg gehad voor de ontwikkeling van de homobeweging.

B. In dit geval is daarvan geen sprake.